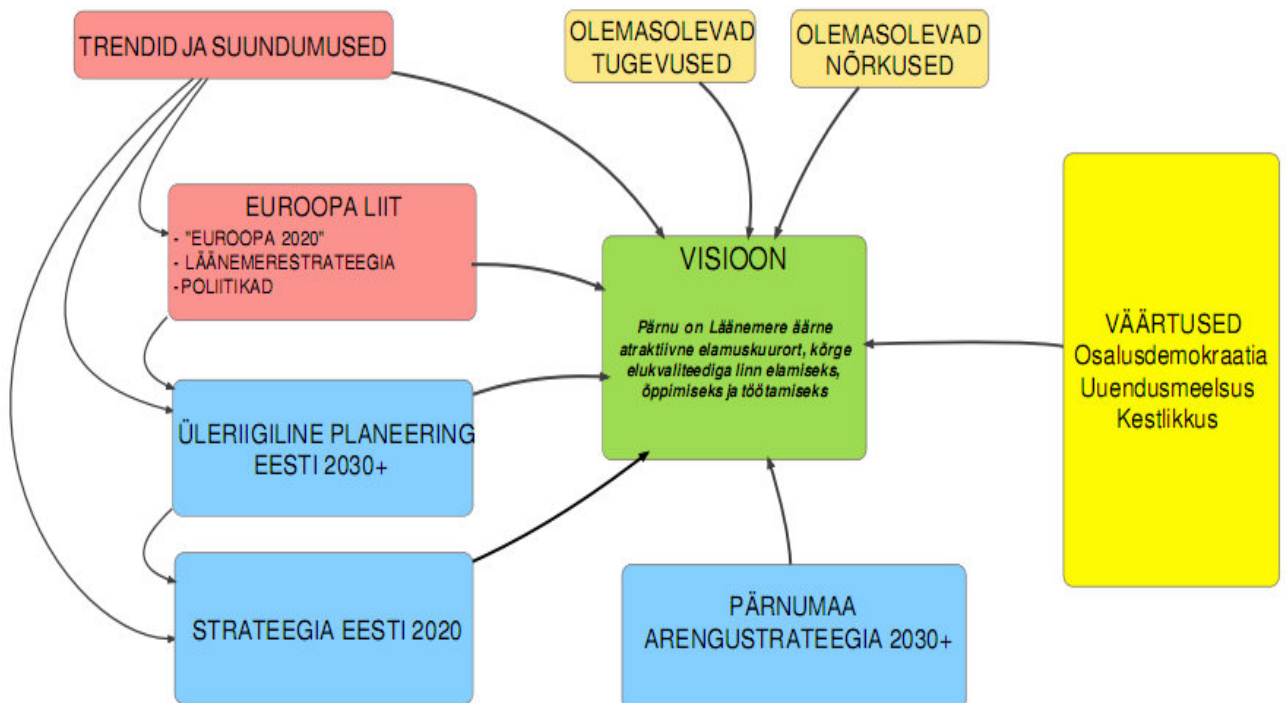

6. Pärnu linna arengusuunad ja strateegilised eesmärgid aastani 2025

Pärnu linna tulevikupildi kujundamisel on kesksseteks võtmesõnadeks elamuskuurort ja kõrgema sissetulekuga töökohad. Nende tarvis töötatakse neljas arengusuunas, milles igale on seatud strateegilised eesmärgid, tegevussuunad ja mõõdikud. Pärnu linna tasakaalustatud arengu tagavad:

- panustamine majandustegevuse mitmekesistamisse ja enam lisandväärtust loovatesse majandussektoritesse investeringute soodustamine;
- elanike haridusvõimaluste avardamine ning erivajaduste arvestamine sealjuures;
- elanikusõbralikul linnakeskkonnal ning toodete/teenuste unikaalsusel põhineva elamuskuurordi arendamine

Lähtudes seatud strateegilistest eesmärkidest on oluline, et kõik kaasatud osapooled – riigi- ja munitsipaalasutused, avalik-õiguslikud asutused, eraettevõtted, mittetulundusühingud, linnakodanikud – võtaksid oma tuleviku kavandamisel ja igapäevases tegevuses arvesse Pärnu linna arengukavas väljendatud kokkulepet. Linn areneb ühtselt visioonist lähtuvalt, kus tähtsamad arendustegevused koordineeritakse, ülesanded jaotatakse optimaalselt, arvestatakse üksteise huvidega ja hinnatakse vastastikku igäihe panust. Pärnu linna areng on paljude osapoolte ühise tegevuse tulemus, kus juhtiv ja koordineeriv roll on kohalikul võimul.

Joonis 1. Pärnu linna visiooni mudel

ARENATUSUUND ELAME PÄRNUS (E1) – Pärnu on atraktiivne elukeskkond, mis tagab elanike arvu suurenemise (kõrge sündimuse ning positiivse rändesaldo).

Pärnu on terviklik linn. Pärnus on omavahel seotud töö-, õppimise ja vaba-aja keskkond. Pärnu linnaruumi arendamisel on märksõnadeks miljööväärtus, kaasaegne disain, atraktiivne ja kasutajasõbralik linnaruum, kvaliteetne arhitektuur, olemasolevate kultuuriväärtuste oskuslik kasutamine ning linnakeskkonna tasakaalu saavutamine. Pärnu kinnisvaraarendus väärtustab linnaruumi ja kvaliteetset elamuehitust. Meri ja jõgi tõstavad esile Pärnu eripära ja pakuvad võimalust tegeleda erinevate veega seotud rekreatiivsete tegevustega. Välja on arendatud Pärnu Jõepromenaad ning Pärnu ranna ala (muulidest linnapiirini), supelrannad ning väikesadamad. Pärnu linnaruum on terviklik kultuurikeskkond, mis on nii kohalikele kui ka külalistele inspireerivaks ja sotsiaalset suhtlust soodustavaks kohaks.

Pärnu linn on väärtustanud enda arenguks olulised strateegilised objektid/piirkonnad ning säilitab nende arendamisel juhtpositsiooni.

Pärnu linnakeskkond pakub elanikele positiivseid elamusi. Kultuurielu on Pärnu linnas süsteemne ja järjepidev, toimib ladus koostöö sündmuste korraldajate, ettevõtjate, kodanikeühenduste, riiklike kultuuriasutuste ja teiste osapooltega.

Pärnu pargid on funktsionaalsed ja mitmekesised. Välja on arendatud ning esile toodud Pärnu väärtarhitektuur, miljööväärtuslik hoonestus ning haljastus. Pärnu ajaloolises linnasüdames on omavahel seotud kultuuri, vaba-aja ning külastuskeskkond.

Pärnu väärtustab rohelist mõttelaadi ja tervislikku elustiili. Arendatud on maakonda ühendav kergliiklusteede võrgustik ning eripärased tervisespordi harrastajatele mõeldud rajatised. Linnaosades on rajatud mitu uut terviserada, Pärnu rannapargis on avatud väljõusaal. Koolide staadionid on aktiivses kasutuses ka koolivälisel ajal.

Pärnus on väärtustatud tervislikud eluviisid. Pärnu koolides on moodustatud tervisenõukogud ning haridusasutused on liitunud tervistedendavatesse võrgustikesse. Pärnu linna allasutustes on loodud tervistedendavad töökohad ja väärtustatakse töötajate tervist edendavat käitumist. Pärnu osaleb aktiivselt tervislike linnade koostööprojektides.

Pärnu arendustegevuses rakendatakse säästva arengu printsiipe. Taotluseks on taastuenergia kasutuselevõtt, energiasäästlikkus igapäevases elus, olmejäätmete sorteerimine, keskkonnasäästliku ühistranspordi eelisareng ning autostumise vähendamine. Linnakodanike teadmised keskkonna säästlikust kasutamisest on tõusnud, suurenenud on säästlik tarbimine, jäätmete taaskasutus ja vähenenud keskkonna saastamine. Ettevõtete konkurentsivõime kasvuks on loodud rohemajanduse põhimõtete rakendamist edendav kompetentsikeskus.

Pärnu on aeg-ruumiliselt hästi ligipääsetav linn.

Pärnu ligipääsetavus ning aeg-ruumiliste vahemaade vähendamine on üks peamine eeldus Pärnu lõimimisel välismaailmaga. Pärnu linn ja lähiümbrus on logistiliselt omavahel hästi sidustatud. Pärnus on koostöös maakonnaga välja arendatud ühine kvaliteetne ning kiire ühistranspordi- ning kergliiklusteede võrgustik. Pärnu linnas asuvad läbisõiduteed ja nende ristumiskohad on sujuvalt toimivad ja turvalised. Rajatud on uus autosild, tagatud on erinevad ühendusteel jalakäijatele üle Pärnu jõe. Pärnu kesklinnas on välja arendatud uus regioonikeskne bussijaam ning ehitatud on uus raudteejaam. Pärnu koos

naaberomavalitsustega on loonud ühise ühistranspordisüsteemi, kus kehtib ühine piletisüsteem.

Pärnu on meritsi hästi ligipääsetav. Pärnus asub regionaalse tähtsusega kaubasadam, toimiv reisisadam ning Liivi lahe tuntuim jahtsadam.

Pärnus toimib lennujaam, mis on regionaalse tähtsusega ning rongiühendused Tallinn- Riia teljel. Samuti toimib maismaaühendus Pärnu-Haapsalu-saarte suunal ning Pärnu-Tartu suunal. Rekonstrueeritud on Pärnu-Tallinn raudteelõik ning arendatakse Baltimaid Kesk-Euroopaga ühendavat Rail Baltic raudteekoridori läbi Pärnu (oluline põhja-lõuna suunaline reisijate- ja transpordikoridor).

Pärnus on aktiivne kodanikkond. Pärnu linn toetab kodanikuühiskonna arengut, mis põhineb koostööl kodanike ja kodanikuühendustega. Avalike teenuste delegeerimine mittetulundussektorile on oluliselt kasvanud. Pärnu linn tunnustab kodanikeühenduste ettevõtmisi.

Globaliseerivas maailmas on atraktiivne, puhas ja turvaline elukeskkond oluline täiendav eeldus nii tööstus- kui ka kinnisvara investeringute saamiseks. Pärnu toetab linna arendavaid kodanikealgatusi, samuti elanike isiklikku panustamist linnakeskkonna parendamisse.

E.1.1. Pärnus on kõrge keskkonna kvaliteet ja funktsionaalne linnaruum. Linna arendatakse tõhusa, järjekindla ja proaktiivse tegevuse kaudu.

Tegevussuunad:

- 1) Linnakeskkonna kvaliteeti hoitakse ja parandatakse.
- 2) Loodusväärtuste säilimine ning võimalus nende avalikuks kasutamiseks on tagatud.
- 3) Muinsuskaitse all olevate objektide säilimine on kindlustatud.
- 4) Linnaosasid arendatakse tasakaalustatult, säilitatakse nende omapära.
- 5) Pärnu linna strateegilise planeerimisega tegelev üksus on jõustatud.

E.1.2. Pärnus on mitmekesine kultuurielu - kultuuriruum on loojate, kultuurikorraldajate, elanike ja külastajate jaoks atraktiivne.

Tegevussuunad:

- 1) Toimub kultuuripärandi säilitamine ja kultuuritraditsioonide arendamine.
- 2) Linna kultuuriorganisatsioonide jätkusuutlik areng on tagatud ja toimub vastavuses elanike ja külastajate ootustele.
- 3) Soodustatakse kultuurivaldkondade (piiriülest) koostööd (kunstifestival B3, Augustiunetus, tegevuskunsti festival, Fringe festival/teater, kunst, muusika, kirjandus).
- 4) Lastele ja noortele on tagatud kokkupuude erinevate kultuurivaldkondadega (Pärnu Nukuteatri loomine ja arendamine, suvised lastehommikud Rannapargis, koolikontserdid)
- 5) Erinevate ea- ja rahvusgruppide vajadused on kultuurielu korraldamisel arvesse võetud (laste ja noorte muusikanädal Muusikamoos, eakate suvepidu, külapillimeeste kokkutulek, Aloha ja Monsteri rannapeod, rahvusvähemuste kultuurifestival Multikultuurne Pärnu)
- 6) Kultuurivaldkonna turundamine on tõhus ning koostatud on sellealane strateegia (koostöö Eesti kultuurilinnade võrgustikuga: ühised trükised; alusmaterjalid erinevates keeltes kultuurikalendritele).

E.1.3. Pärnus on paljude spordi- ja liikumisharrastuste võimalustega ja tervist väärtustav linnakeskkond.

Tegevusuunad:

- 1) Pärnu linn on kaetud kergliiklusteede võrgustikuga ja ühendatud ühtseks tervikuks maakonda viivate kergliiklusteedega (Pärnu rattalinnaks).
- 2) On loodud mitmekesise treenimis- ja harjutusvõimalused erinevatel spordialadel.
- 3) Toimub rahvaspordikeskuste arendamine Pärnu jõe, mere ja Raeküla rekreatsiooni aladel.
- 4) Regulaarselt korraldatakse ning toetatakse tervisespordi üritusi (jooksud, matkad, kepikõnnid, rattasõidud, suusatamine jne).

E.1.4. Pärnus on rakendunud terviklik tervise-edenduse süsteem ja tõhustatud haiguste ennetustegevus.

Tegevussuunad:

- 1) Tervise-edenduslik tegevus on kaardistatud ja toimub koordineeritult
- 2) Toimub elanike isiklike oskuste arendamine, terviseõpetus ja –kasvatus, noorte riskikäitumine on vähenenud.
- 3) On loodud võimalused tervislike valikute tegemiseks.

E.1.5. Pärnu linnas on tagatud iseseisev sotsiaalne toimetulek ja tõhus sotsiaalprobleemide ennetamine.

Tegevussuunad:

- 1) Erinevatele sihtgruppidele on tagatud vajalikud hoolekandeteenused optimaalse sotsiaalasutuste võrgu kaudu (kõikidele linnakodanikele on vajadusel kättesaadavad kvaliteetsed sotsiaal- ja tervishoiuteenused).
- 2) Sotsiaalvaldkonnas töötavad ja sihtgruppi kuuluvad inimesed on väärtustatud ning nende potentsiaal on toetatud.
- 3) Välja on arendatud kõiki riskirühmi ja nende peresid hõlmav tööhõivet stimuleerivate tugiteenuste võrk.
- 4) Toimub teaduspõhine sotsiaalteenuste arendamine, uute teenuste väljatöötamine ja käivitamine ning nende teenuste pakkumine linna kodanikule/külalisele.
- 5) Keskastme tervishoiutöötajatele ning sotsiaaltöötajatele on loodud kutse- ja täiendõppe võimalused.

E.1.6. Pärnu on toimiv logistiline transpordikeskus (integreeritud rahvusvahelise transpordivõrku, transpordikorraldus on turvaline ja keskkonnasõbralik).

Tegevussuunad:

- 1) Teede ja tänavate võrgustik on korrastatud, valgustatud ja turvaline.
- 2) Parkimissüsteem on efektiivne.
- 3) Erivajadustega inimestel on Pärnu linnas mugav ja turvaline liigelda.
- 4) Pärnu jõe vasak- ja paremkalda ühendus on paranenud (uus sild).
- 5) Pärnu linna ja lähiümbruse vahel toimib ühtne ja kaasajastatud transpordisüsteem (piletisüsteem, liinivõrk).
- 6) Pärnu on aegruumiliselt hästi kättesaadav – raudtee, õhu- ja veetee kaudu (raudteejaam, lennujaam, väikesadamad).

E.1.7. Pärnu linna juhtimine on efektiivne ja toimub Pärnu Linnavalitsuse kui organisatsiooni arendamine.

Tegevussuunad:

- 1) Toimub pidev ja eesmärgipärane ametnike koolitamine, mille eesmärgiks on personali professionaalse taseme tõstmine. Lisaks erialaste kompetentside tõstmisele panustab linnavalitsus juhtimisoskuste täiustamisele, et tagada avatud ja kaasav organisatsioonikultuur ning töötajate väärtustamine.
- 2) Linnavalitsuse tegevus efektiivsus on suurenenud (paberivaba asjaajamine, ruumiandmete töötlemine, finantsjuhtimise arendamine). Laialdasemad e- ja m-teenused linnakodanikele ja linna külalistele. Erinevate andmebaaside süsteem ja nende arendamine.
- 3) Pärnu linna juhtimine toimub lähtuvalt arengukavas seatud eesmärkidest ja väärtustest.
- 4) Toimub rahvusvahelise koostöö tõhustamine ja partnerite leidmine rahvusvaheliste projektide elluviimiseks. Pidev ja tulemuslik koostöö hansa- ja sõpruslinnadega ning osalemine rahvusvahelistes organisatsioonides (UBC, WHO Euroopa Tervislike Linnade võrgustik jne).

E1.8. Pärnu linnaelanik on aktiivne ja kodanikuühiskonda toetav.

Tegevussuunad:

- 1) Kodanikeühendused on kaasatud Pärnu linna juhtimisse.
- 2) Avalikke teenuseid delegeeritakse kolmandale sektorile.
- 3) Toimub vabatahtliku tegevuse arendamine ja vabatahtlike kaasamine linna oluliste sündmuste elluviimisel.
- 4) Toetatakse linnaosakeskuste tegevuste laiendamist ja kogukonnale vajalike teenuste arendamist.
- 5) Toimub kodanikuühiskonna toel elukestva õppe arendamine linnaruumis.
- 6) Kodanikeühendused on kaardistatud ning nendega toimub pidev kahepoolne regulaarne infovahetus.

Mõõdikud – arengusuund E1 – Elame Pärnus

Rahvastik

- Pärnu linna elanike arv (1. jaanuari seisuga): *kasvab*
- Loomulik iive: *positiivne¹*
- Rändesaldo: *positiivne*

Turvalisus

- Registreeritud töötus (%): *väiksem Eesti linnade keskmisest*
- Toimetulekutoetusi saavate perede arv: *mitte rohkem kui 300 leibkonda*
- Eesti Politseis registreeritud I ja II astme kuriteod: *väheneb 2% aastas*
- Liiklusõnnetustes hukkunute ja vigastatute arv (*siht: väheneb*)

Majandus

- Tulumaksu maksjate osakaal Pärnu linna elanikest: *42%*
- Pärnu linna omafinantseerimise võimekus: *mitte alla 1,04*
- Investeeringud (varade soetus, lisaks antud sihtfinantseerimine varade soetamiseks või renoveerimiseks) Pärnu linnas (omavahendite arvel): *vähemalt 1,1 miljonit eurot aastas*

¹ Võrreldes eelmise aastaga

- Pärnu linna ja selle arvestusüksuse põhitegevuse tulemi väärtus: *alati positiivne*
- Pärnu linna ja selle arvestusüksuste netovõlakoormus: *mitte üle 55%*

Keskkond

- Võimalus saada kõigile joogivee kvaliteedinõuetele vastavat vett (liitumisvõimalus, elanike osatähtsus) (*siht – 100%*)
- Ühistranspordi sõidukordade arv (in/aastas): *kasvab*
- Kõva kattega tänavate osatähtsus tänavate üldpikkusest: *90%*
- Kergliiklusteede osatähtsus kogu linna teedevõrgust: *20%*
- Helisignaaliga varustatud valgusvooriga ristmike osakaal valgusvooriga ristmike arvust: *88%*

ARENGUSUUND - E 2 - ÕPIME PÄRNUS – Pärnu on teadmiste, oskuste ning loovuse linn. Pärnu linn on kvaliteetne ning mitmekesine õppekeskus.

Pärnus on linnakodanikele kättesaadav alusharidus, iga õppija võimetele vastav põhiharidus ning kaasaegsetele nõudmistele vastav keskharidus.

Üldhariduse omandamiseks on Pärnus kaasaegsed õppekeskkonnad, kus kasutatakse kaasaegseid õppimise ja õpetamise meetodeid. Üld- ja huviharidus on lõimitud ühtseks süsteemiks, mis toetavad lapse annete ja isikuomaduste (loovus, koostööoskused, ettevõtlikkus, iseseisvus jne) arenemist. Kvaliteetne üldharidus, õpioskused ja teadmised loovad eeldused kutse- ja kõrghariduse omandamiseks ning elukestvaks õppeks. Linn on avatud riigigümnaasiumi loomiseks Pärnusse.

2025. aastaks on kutse- ja kõrgkoolid spetsialiseerunud võtmevaldkondadele.

Pärnus on välja kujundatud koostöös Tartu Ülikooli Pärnu Kolledži, ettevõtete ja avaliku sektoriga turismi- ja puhkemajanduse (puhkemajandus, turism, sihtkoha juhtimine, kurortoloogia, heaolu- ja sotsiaalteenused) kompetentsikeskus. Turismi kompetentsikeskus teenindab edukalt kogu Eestit. Koostöö ettevõtete, avaliku sektori vahel on tõhus ja koordineeritud.

Pärnumaa Kutsehariduskeskus pakub kaasaegset õpikeskkonda ning õppekavade koostamisel arvestab piirkonna vajaduste ja huvidega. Pärnu üldhariduse õppekavad võimaldavad ettevõtlikkuse arendamist ning muuhulgas spetsialiseerumist tehnilistele aladele sh inseneriõppele.

Kõrghariduse saamise võimaluste laiendamine on linnale oluline huvi.

Huviharidus ning üldharidus on omavahel lõimunud õppekavade kaudu. Kujunenud on koostöö mitteformaalse ja formaalse õppe vahel. Üldhariduses kasutatakse õppekeskkonnana mitmeid huviharidusasutusi (nt Pärnu Loodus- ja Tehnikamaja, Pärnu Kunstikooli, Pärnumaa Keskkonnahariduskeskust jne), mis on teabe- ja tegevuskeskuseks nii kohalikule elanikule kui ka linna külalisele.

Pärnus toimuvad aastaringselt kultuurivaldkonna esindajatele täienduskursused, erinevad meistriklassid, suvekoolid ning kunsti- ja tantsulaagrid.

E.2.1. Pärnu on kaasaegse õppekeskkonnaga linn mitmekesiseks, kvaliteetseks ning elukestvaks õppeks.

Tegevussuunad:

- 1) Õppekeskkond haridusasutuses on turvaline, tervislik ja kaasaegsetele nõuetele vastav (otstarbekalt rakendatud, kooliraamatukogud õpikeskusteks).
- 2) Erinevate lasteaegade, koolitüüpide, õppekavade ning tugisüsteemide olemasolu aitab toetada mitmekesist ning kvaliteetset õpet.
- 3) Pärnu haridus- ja teadusasutustes töötavad väga head pedagoogid, tippteadlased ning õppejõud (toimub süsteemne koolitamine rahvusvahelises koostöös, soodsate tingimuste loomine enesearenduseks ja mobiilsuseks, pedagoogide tunnustamine ja teadlaste kaasamine avaliku ning erasektori arendamisse).
- 4) Täiskasvanute õpivõimalused üld-, kutse- ja kõrghariduses on laienenud. Erinevaid haridusasutusi hõlmav elukestev õpe, sh täiendus- ja ümberõpe on saanud täiskasvanute seas tavapäraseks ning seda kasutatakse aktiivselt.
- 5) Pärnu linnaruumi ning keskkonda kasutatakse õpikeskkonnana, tehakse koostööd linna erinevate kultuuriasutuste ja ettevõtetega.

E.2.2. Pärnus on linnaelanikele kättesaadav, kvaliteetne, lapse ja noore tasakaalustatud arengut toetav, kaasaegse õppekorralduse ja mitmekesiste valikuvõimalustega haridusasutuste võrk.

Tegevussuunad:

- 1) Rakendunud on isiksusekesksust, loovust ja ettevõtlikkust toetavad, õppija eripära ja õppija-õpetaja koostööd soosivad õppekavad ning õpitulemuste hindamissüsteemid. Laialdaselt on kasutuses uued haridustehnoloogiad.
- 2) Formaalne ja mitteformaalne õpe on lõimunud ning see toimib õppekavade vastastikusel tunnustamise, õppijate nõustamise, karjääriplaneerimise ning koostöövõrgustike kaudu. Pärnus on laienenud erialaspetsiifilise võõrkeele õppimise võimalused.
- 3) Keskhariduse omandamiseks on välja kujundatud optimaalne paindliku ja kaasaegse õppekorraldusega mitmekesiste valikuvõimalustega koolivõrk Gümnaasiumi uue õppekava rakendamisel on üldosa elluviimine võetud erilise tähelepanu alla ning arvestatud Pärnu piirkonna spetsiifika ja hariduses olevate trendidega. Põhikooli lõpetamise järgselt väärtustatakse üldkeskhariduse kõrval võrdselt kutseharidust. Tehnika (inseneri), turismimajanduse ning ettevõtluse süvendatud õppe võimalused on kutse- ja üldhariduses laienenud.
- 4) Õppekavades on keskkonnaharidusel senisest suurem osakaal. Teadvustatakse säästlikku ja keskkonnasõbralikku eluviisi.
- 5) Pärnu haridusasutused toimivad õppivate organisatsioonidena.
- 6) Infokeskkond (sh kodulehekülg) on pidevalt uuenev. Pärnu hariduselu on kuvatud Eestis ja väljaspool.
- 7) Jätkatakse rahvusvahelist koostööd ja otsitakse võimalusi ühistegevusteks sõpruslinnadega. Võimalusel arendatakse vastastikuseid praktikavõimalusi eelisarendatavates majandussektorites.
- 8) Hariduskorralduse oluliseks sisuks, õppeaineid ning tegevusi ühendavaks ja kandvaks teemaks on õpilaste väärtuskasvatus
- 9) Pärnu erahariduse arengut toetatakse sihipäraselt (sh alternatiivpedagoogikal põhineva hariduse andmist), rikastades sellega Pärnu hariduspilti ja võimaldades peredel valida erinevate pedagoogikasuundade vahel
- 10) Kooli sotsiaaltöö arendamine viisil ja mahus, mis olulisel määral kasvatab laste turvalisust

E.2.3. Pärnu kutse- ja kõrgkoolides õpetatavad erialad vastavad tööturu ja kohalikele vajadustele ning annavad tugeva panuse regionaalset majandust toetava innovatsioonisüsteemi arendamisse.

Tegevussuunad:

1) Kutse- ja kõrgkoolides on mitmekesistunud tehnika- ja tehnoloogiaalane haridus.

E.2.4. Pärnus on mitmekesine huviharidus, huvitegevus ja noorsootöö. Pärnu on tuntud koht tööalaseks ja vabahariduslikuks enesetäiendamiseks.**Tegevussuunad:**

- 1) Noortele suunatud huvihariduses, huvitegevuses ja muudes noorsootöö valdkondades on tagatud ja arendatud erinevad valikuvõimalused. Arendatud on noorte pärimuskultuuri.
- 2) Huvikoolide ja huvitegevust pakkuvate institutsioonide tegevus on korrastatud ja arendatud.
- 3) Mitteformaalses õppes õppijatele on leitud väljundeid (esinemis- ja esitluspaigad, projektid jms).
- 4) Huviharidust ja huvitegevust väärtustatakse kutsesuunitlustöö ja karjääriplaneerimise osana.
- 5) Koostöö erinevate institutsioonide vahel pakub inimestele tööalaseks ja vabahariduslikuks enesetäiendamiseks erinevaid võimalusi.

E.2.5. Pärnus on head võimalused kultuurialaseks professionaalseks enesetäiendamiseks nii Eesti kui rahvusvahelisel tasandil.**Tegevussuunad:**

- 1) Arendatakse erinevate kunsti-, muusika-, teatri- ja teiste kursuste ning meistriklasse korraldamist Pärnus.
- 2) Pärnu kultuuriinimesed võtavad osa Pärnu linnas toimuvatest, üleriigilistest ja rahvusvahelistest täienduskursustest (Arbo Valdma pianistide suvekool, erinevad rahvakultuurialased koolitused, kunstisümposium B3, jääskulptuurisümposium, NEATA teatrikursus jt).

E.2.6. Pärnus on rahvusvaheliselt tunnustatud kõrge spordimeisterlikkuse tase.**Tegevussuunad:**

- 1) Pärnus on rahvusvahelistele nõuetele vastav staadion, sisehall ja ujula.
- 2) Arendatakse välja kaasaegsed ning spetsiaalsihitusega spordibaasid (sõudebaasid, jahtklubi, vibustaadion), mis võimaldavad harjutada ja võistelda kõrgete sportlike eesmärkide nimel.
- 3) Treenerite tasustamine lähtub tulemuslikkuse mõõdikust - õpilaste sportlik tase.
- 4) Pärnus korraldatakse regulaarselt kõikidel edukatel spordialadel riigi meistrivõistlusi ning regionaalseid rahvusvahelisi võistlusi.

Mõõdikud – arengusuund E2 – Õpime Pärnus

Mõõdikud iga aastastelt:

- Lasteaiakoha saanute % kohasoovijate üldarvust: 1-3 aastaste laste osas (*siht – 85%*)
- Lasteaiakoha saanute % kohasoovijate üldarvust: 3-5-aastaste laste osas (*siht – 100%*)
- Keskmise laste arv õpetaja ametikoha kohta lasteaia rühmas (*siht – 7,8*)
- Nõutava kvalifikatsiooniga pedagoogide osakaal pedagoogide üldarvust lasteaedades (*siht – 100%*)
- Nõutava kvalifikatsiooniga pedagoogide osakaal pedagoogide üldarvust üldhariduskoolides (*siht – 100%*)

- Noorte õpetajate (alla 30-aastased) osakaal lasteaedade õpetajatest (*siht – 11%*)
- Noorte õpetajate (alla 30-aastased) osakaal üldhariduskoolide õpetajatest (*siht – 11%*)
- Gümnaasiumis edasiõppijate osakaal põhikooli lõpetajate koguarvust (*siht – 68%*)
- Kutsekoolis edasiõppijate osakaal põhikooli lõpetajate koguarvust (*siht – 32%*)
- Kõrgkoolis edasiõppijate osakaal gümnaasiumilõpetajate koguarvust (*siht – 60%*)
- Kutsekoolis edasiõppijate osakaal gümnaasiumilõpetajate koguarvust (*siht – 20%*)
- Poole aasta jooksul pärast lõpetamist tööturul rakendunud kutseõppe lõpetajate osakaal sama õppeaasta kõigist lõpetanutest (*siht – 80%*)
- Huvikoolides õppijate arv (*siht – kasvab*)
- Spordiklubide tegevuses osalevate laste ja noorte osatähtsus, % (*siht – 75%*)
- Põhikoolist ja gümnaasiumist väljalangenute osakaal (*siht – 0% ja 9%*)
- Sõltuvuskäitumisega põhikooli- ja gümnaasiuminoorte osakaal (*siht – väheneb*)
- Vastumeelselt alg- ja põhikoolis käivate laste osakaal (*siht – väheneb*)

ARENGUSUUND - E 3 - TÖÖTAME PÄRNUS – Pärnu on ettevõtlik linn

Pärnust on kujunenud rahvusvaheliselt tuntud ja avatud piirkond atraktiivse investeerimis- ja ettevõtluskeskkonnaga linnaks. Pärnus on oluliselt suurenenud töökohtade valik ning töötasu on Eesti keskmisest kõrgem.

Pärnu linn toetab ja väärtustab ettevõtete võimalusi rahvusvahelistumiseks, tehnoloogiate arendamist ning välja töötamist. Välja on arendatud Loode-Pärnu tööstusala ning loodud ühine investeerimiskeskond Pärnu lähivaldadega.

Pärnu on fookuse seadnud kindlatele valdkondadele, milles on tugevusi ning kus on kasvuruumi: puhke- ja turismimajandus (sh tervishoiuteenuste areng), sotsiaalteenused, puidusektor, metallitöötlemine ning infotehnoloogiale. Nimetatud valdkondi toetavad eksporditegevused, sektorettevõtete koostöö, vastavate õppekavade olemasolu.

Olulisemad arengusuunad ettevõtlusvaldkonnas on ettevõtluskeskkonna atraktiivsuse suurendamine, koostöö tihendamine ettevõtjate ja teadusasutuste vahel (soodustada klastrite teket), Loode-Pärnu tööstusala väljaarendamine, Pärnu ettevõtlusinkubaatori loomine ja arendamine ning Pärnu kui investeerimiskeskonna efektiivne turundamine (osalemine sektoripõhistel messidel jne).

E.3.1. Pärnu on parima investeerimiskeskonnaga linn Eestis.

Tegevussuunad:

- 1) Kaasaegse tehnilise taristu, efektiivsete logistiliste lahenduste ja keskkonnasäästlike võimaluste väljatöötamine ning arendamine.
- 2) Soodussüsteemide väljatöötamine ja rakendamine uutele investoritele ja alustavatele ning tegutsevatele ettevõtjatele (sh toetused).
- 3) Pärnu ettevõtluskeskkonna arendamine (ettevõtjate tunnustamine, koolituste ja seminaride korraldamine, efektiivne ja teadlik ettevõtluskeskkonna turundamine).
- 4) Investeerimiskeskonna turundamine ja ekspordi soodustamine (ärivisiitide organiseerimine).

E.3.2. Pärnus on kõrget lisandväärtust loovad, ekspordipotentsiaali suurendavad ja elanike rahulolu tagavad, keskmisest kõrgema sissetulekuga töökohad.

Tegevussuunad:

- 1) Pärnus toimub majandusarengule suunatud era-, haridus- ja avaliku sektori koostöö väljaarendamine (üldplaneeringu ning arengukavade koostamisse kaasamine, turismiteadmiste ja ettevõtlikkuse arendamine Pärnu üldhariduskoolides, kutsekoolides, ülikoolides ning Pärnu elanikkonna seas).
- 2) Pärnu oskusteabe koostöövõrgustiku jätkusuutlikkuse tagamine.
- 3) Sektoriüleste klastrite väljaarendamise toetamine (puidu- metalli-, puhkemajanduse-, infotehnoloogia- ja loomemajanduse valdkonnas).
- 4) Innovatsiooni- ja IKT-teadlikkuse suurendamine (toote ja tehnoloogia arengu toetamine).
- 5) Tagada jätkusuutliku ja konkurentsivõimelise loomemajanduse, ravi- ja sotsiaalteenuste ning tehnoloogia ettevõtete areng Pärnus.

Mõõdikud – arengusuund E3 – Töötame Pärnus

Mõõdikud iga aastaselt:

- Hõivatute jaotus majandussektoriti: primaar, sekundaar, tertsaar: *hõive kasv tertsaarsektoris*
- Tööhõive määr maakonnas (15–64-aastaste hõivatute osatähtsus samas vanuserühmas): *kasvab*
- Demograafiline tööturusurve indeks (5–14-aastaste ja 55–64-aastaste vanusrühmade suhe): *suurem kui 1*
- Teadmusintensiivsete teenuste sektoris töötajate osatähtsus hõives (Eurostati definitsiooni järgi on teadmusintensiivsete teenuste hulgas järgmised tegevusalad: veetransport, õhutransport, side ja elekterside, finantsvahendus, kinnisvara rentimine ja äritegevus, haridus, tervishoid ja sotsiaalhoolekanne, vaba aja, kultuuri- ja sporditegevus): *kasvab*
- Palgatöötaja kuukeskmine brutotulu: *suurem Eesti linnade keskmisest*
- Ettevõtlusaktiivsus, tegutsevate ettevõtete arv 100 elaniku kohta: *vähemalt 7 tegutsevat ettevõtet 100 elaniku kohta*
- Ekspordimaht: *kasvab*
- Väliskaubanduse bilanss: *positiivne*

ARENCLUSUUND - E 4 - PUHKAME PÄRNUS – Pärnu on Läänemere-äärne atraktiivne puhkuse linn.

Pärnu – Läänemere-äärne atraktiivne heaolu- ja elamuskuurort - on loov, elamusi ning osalust pakkuv linn, kus toodete ja teenuste keskmes on klient.

Pärnu pakub terviklikku külastuselamust kõigile eagruppidele. Kohalikud elanikud on kaasatud Pärnu kui sihtkoha arendusse (nii toote arendajate, testijate, pakkujate kui tarbijatena). Välja on arendatud kogu Pärnu maakonda hõlmavad elamuskogemust pakkuvad külastuspaigad (Lottemaa teemapark, Audru ringrada, Pärnumaa Keskkonnahariduskeskus, Pärnu Loodus- ja Tehnikamaja, Maarja Magdaleena Gild jne). Pärnus on välja arendatud kvaliteetsed ning tuntud heaolu-, tervishoiu- ning sotsiaalteenused.

Üheks olulisemaks väljakutseks Pärnu linnale on hooajalisuse vähendamine. Vajadus on luua aastaringselt hästi toimiv elamuskuurort mitmekesiste tootepakettidega. Pärnu kuvand on läbimõeldud ning turundussõnumid sihtrühma arvestavad.

Elamuskuurordi arendamisel on kesksel kohal külalislahkus, kõrge teeninduskultuur ning küllastajatele mittevastanduv linnaelanik. Pärnu linn toetab teadmiste ja professionaalsete oskustega teenindajate koolitamist ning seab eesmärgiks külustuselamuse kvaliteedi; samuti uute tehnoloogiate rakendamise turismimajanduses.

Pärnu turismiturunduses on peamiseks väljakutseks eristumine.

Pärnu linna kultuurielu on pidevas arengus. Pärnus toimuvad erinevatele sihtrühmadele ja erineva mastaabiga kultuurisündmused. Pakutatavates programmides suurendatakse rahvusvahelist mõõdet, mis muudab need atraktiivsemaks nii kohalikele elanikele kui küllastajatele.

E.4.1. Pärnu on aastaringset toimiv rahvusvaheliselt tunnustatud, eripärane, mitmekülgset ja kvaliteetset turismiteenust pakkuv elamuskuurort Läänemere ääres (Pärnus on osaluselamus; kultuurielamus; loodus- ja miljööelamus ning maitseelamus).

Tegevussuunad:

- 1) Toimub eristaval kontseptsioonil ning väärtustel põhinev aastaringse atraktiivse elamuskuurordi arendamine kolmele põlvkonnale.
- 2) Toimub aastaringset elamuskogemust pakkuvate külustusobjektide ja teenuste arendamine (Talisportikeskuse välja arendamine, Pärnu kino, 20.-30.ndate stiilis elu- ja puhkerajoon, Pärnumaa Keskkonnahariduskeskus, Mudaravila jt objektid).
- 3) Pärnu väärtuslik ajalugu on vääriliselt eksponeeritud (kuurordiajaloo ekspositsioon, Pärnu Eesti Vabariigi sünnilinn jne).
- 4) Tunnustatakse ja arendatakse turismitoodete ja teeninduskultuuri kvaliteeti (koolitused, tunnustussüsteemid).
- 5) On koostatud linnasisesed jalatuskäigumarsruudid ning täiustatud ja korrastatud on viitade süsteemi.
- 6) Toimub tõhus ja koordineeritud ühisturundus ja mainekujundus.

E.4.2. Pärnu on Läänemere-äärne arvestatava tähtsusega kultuurikeskus.

Tegevussuunad:

- 1) Toimub olemasoleva kultuuritaristu parendamine ning uue rajamine.
- 2) Toimub kultuurialase koostöö arendamine sõpruslinnadega ja UBC kultuurikomisjoni töös osalemine.
- 3) Pärnus toimub erinevate huvigruppide ootustele vastavate ja jätkusuutlike kultuuriürituste arendamine.
- 4) Toimub Eesti ja Pärnu kultuuritraditsioonide tutvustamine (koostöö kirjutava ajakirjanduse ja ERR-ga, koostöö sõprus- ja partnerlinnadega (Pärnu folkloorirühm Palanga festivalil, Siauliai, Jelgava ja Pärnu ühine kunstiprojekt B3, osalemine Eesti kultuurilinnade võrgustikus, Pärnus toimuvad rahvusvahelised festivalid).
- 5) Kultuurikorraldajate koostöö turismiasjalistega toimib tulemuslikult (ühised ümarlauad, turismispetsialistide kuulumine linna kultuuri ekspertkomisjoni, Pärnu kultuurisuve reklaampäev Tallinnas).

Mõõdikud – arengusuund E4 – Puhkame Pärnus

Mõõdikud iga aastast:

- Palgatöötaja kuukeskmise brutotulu majutus- ja toitlustussektoris: *kasvab*
- Pärnu küllastajate arv (nii sise- kui välisküllastajad): *kasvab*

- Pärnu majutusasutustes majutatud siseturistide arv (aastakeskmine ja juuni-august): *kasvab hooajavälisel ajal*
- Pärnu majutusasutustes majutatud välituristide arv (aastakeskmine ja juuni-august): *kasvab hooajavälisel ajal*
- Siseturistide poolt Pärnu majutusasutustes veedetud ööde arv (aastakeskmine ja juuni-august): *kasvab hooajavälisel ajal*
- Välituristide poolt Pärnu majutusasutustes veedetud ööde arv (aastakeskmine ja juuni-august): *kasvab hooajavälisel ajal*
- Aastakeskmine voodikohtade täitumus, %: *kasvab*
- Pärnus korraldatavate rahvusvaheliste kultuurisündmuste arv: *12-15 sündmust aastas*
- Küllastajate rahulolu Pärnu külastusega (küsitlus-uuringu läbiviimine): *kasvab*